KVINDEN OG SAMFUNDET.

»DANSK KVINDESAMFUNDS FORMAAL ER AT ARBEIDE FOR KVINDERS POLITISKE VALGRET OG VALGBARHED SAMT AT VIRKE TIL FREM- -ME FOR KVINDERNES ALME- -NE UDVIKLING, FOR DERES UDDANNELSE TIL SELVSTÆN- -DIGT ERHVERV OG FOR AT FORBEDRE DERES STILLING I FAMILIE, SAMFUND OG STAT« UDG. AF DANSK KVINDE-SAMFUND

30. AARG. 15 JANUAR 1914. No. 1.

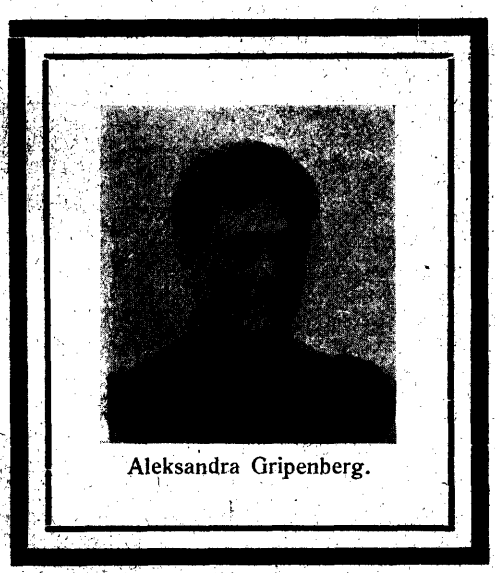

Aleksandra Gripenberg.

Da Juleklokkerne i Helsingfors ringede Højtiden ind, — paa selve Juleaftensdag, — døde *Aleksandra Gripenberg* i sit Hjem i Finlands Hovedstad.

Finland — finsk Kvindesag i Særdeleshed — lider ved dette Dødsfald et smerteligt Tab og mange og smukke er de Runer, der i hele den nordiske Presse ristes over hendes kendte Navn og afholdte Personlighed. — Ogsaa her i Danmark vil man med Vemod høre om dette Dødsfald. Aleksandra Gripenberg stod allerede i Begyndelsen af 90'erne som Forfatter til en Artikel her i Bladet om *Kvindesagen i Finland*, og hun har senere jævnlig glædet os med sine oplysende, af saa megen Forstaaelse og Varme, prægede Bidrag til Belysning af Kvindesagsforholdene i det Land, hun elskede saa højt, og hvis Folks Vé og Vel laa hende saa inderligt paa Sinde. — „Det bästa för folket" var hendes Valgsprog.

Aleksandra Gripenberg fødtes 1857 paa Tervus i Kronoborg. Hun var i sin Ungdom nær knyttet til *Zacharias Topelius*' nærmeste Vennekreds. Tyve Aar gammel debuterede hun med en Novellesamling, der senere fulgtes af flere. Sammen med *Toini Topelius*, en Datter af den berømte Skjald, redigerede hun Børnebladet „*Nya Trollsländan*" og senere alene Børnebladet „*Sirkka*."

Hendes skønlitterære Interesser maatte dog snart vige Pladsen for en vaagnende Trang til at beskæftige sig med Arbejdet for de mange sociale Spørgsmaal, som netop paa den Tid vældede frem, og som ogsaa tog hendes aabne Sind fangen. —

I Aarene 1887—88 gæstede hun England og Amerika og repræsenterede „Finsk Kvinnoförening" paa den store Kvindekongres i Washington 1888. Hendes Bog „Ett halfår i Nya världen", der udkom kort efter hendes Hjemkomst, bærer Vidnesbyrd om den smukke Forstaaelse og det sunde Blik, hun allerede den Gang havde for et af Verdens største Spørgsmaal. — Hun uddybede sit Forhold til Bevægelsen alt som Aarene gik og har navnlig inden for „Finsk Kvinnoförening", hvis Formand hun var i 15 Aar, nedlagt et Arbejde, som har været af den største kulturelle Betydning, og som hun udførte med beundringsværdig Energi og Hengivenhed.

Hendes betydeligste literære Værk er uomtvistelig „Reformarbetet till förbättrande af kvinnans ställning." Hun behandler her med fuldkommen Grundighed og Overlegenhed det omfattende Spørgsmaal om Kvindesagsarbejdet i Europa og Amerika, og har i dette Arbejde sat sig et varigt Minde iblandt os.

Aleksandra Gripenberg var meget benyttet ogsaa som Medarbejder ved forskellige Tidsskrifter. Hun valgtes tillige 2 Gange — som Repræsentant for „Gammelfinnerne" — ind i den finske Landtdag, hvor hun med sine yp-